

Vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh trong cải cách hành chính và tinh gọn bộ máy Nhà nước hiện nay

Ngày nhận bài: 11/11/2025 | Ngày phản biện: 12/11/2025 | Ngày xuất bản: 22/12/2025

Tác giả: Nguyễn Đức Nhật Anh (Đại học Kinh tế Quốc dân)

Tóm tắt: Tư tưởng Hồ Chí Minh về Nhà nước là một hệ thống quan điểm toàn diện, kết hợp giữa lý luận và thực tiễn trong quá trình xây dựng Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa. Tư tưởng Hồ Chí Minh thể hiện ở việc giảm biên chế hay tái cấu trúc bộ máy, nâng cao chất lượng cán bộ, cải cách thủ tục hành chính và xây dựng một nền hành chính phục vụ dân. Chủ tịch Hồ Chí Minh yêu cầu bộ máy Nhà nước phải tinh gọn, hiệu quả, trong sạch và minh bạch, phục vụ lợi ích nhân dân, chống tham nhũng, quan liêu và các thói hư tật xấu. Với quan điểm “Tinh gọn, liêm chính, phục vụ Nhân dân” tiếp tục là nền tảng quan trọng trong công cuộc cải cách tổ chức hành chính, nhằm xây dựng bộ máy Nhà nước tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả trong thời kỳ đổi mới.

1. Đặt vấn đề

Trong bối cảnh đất nước đang vươn mình mạnh mẽ, hội nhập quốc tế và đối mặt với những thách thức của công cuộc phát triển, việc cải cách hành chính không chỉ mang ý nghĩa về mặt tổ chức mà còn là yêu cầu tất yếu để Nhà nước có thể đáp ứng nhu cầu ngày càng cao của xã hội. Một trong những tư tưởng quan trọng, xuyên suốt trong quá trình cải cách này, chính là tư tưởng Hồ Chí Minh về quản lý Nhà nước và xây dựng đội ngũ cán bộ, công chức. Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn khẳng định rằng, bộ máy Nhà nước phải thực sự là của dân, do dân và vì dân, với mục tiêu cao nhất là phục vụ lợi ích của nhân dân. Trong suốt quá trình lãnh đạo, Người đã đề xuất những quan điểm sáng suốt về việc xây dựng một bộ máy Nhà nước tinh gọn, hiệu quả, trong sạch, và hoàn toàn phục vụ lợi ích của người dân, không để lại chỗ cho sự tham nhũng, quan liêu. Tư tưởng này vẫn còn nguyên giá trị trong giai đoạn hiện nay khi mà yêu cầu cải cách

hành chính ngày càng trở nên cấp thiết hơn bao giờ hết. Đặc biệt, trong bối cảnh kỷ nguyên vươn mình của dân tộc, khi đất nước đang hướng tới mục tiêu xây dựng một xã hội công bằng, văn minh, và phát triển bền vững, việc vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh trong cải cách hành chính và tinh gọn bộ máy Nhà nước càng trở nên quan trọng và mang tính thời sự.

Từ đó, việc vận dụng các quan điểm của Người vào thực tế cải cách hiện nay không chỉ nhằm nâng cao hiệu quả công tác quản lý mà còn giúp xây dựng một Nhà nước mạnh mẽ, trong sạch và minh bạch, góp phần quan trọng vào việc thực hiện các mục tiêu phát triển kinh tế xã hội của đất nước. Cải cách hành chính, dưới sự dẫn dắt của tư tưởng Hồ Chí Minh, không chỉ là câu chuyện về giảm biên chế hay tái cấu trúc tổ chức, mà còn là cuộc cách mạng về đổi mới tư duy, thay đổi cách thức quản lý, nhằm hướng đến một Nhà nước phục vụ nhân dân một cách tốt nhất.

2. Tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng bộ máy Nhà nước

Tư tưởng Hồ Chí Minh về Nhà nước là một bộ phận quan trọng trong di sản tư tưởng của Người, phản ánh một cách sâu sắc và toàn diện nhận thức của Chủ tịch Hồ Chí Minh về bản chất, vai trò, tổ chức và phương thức hoạt động của Nhà nước cách mạng kiểu mới ở Việt Nam. Được hình thành từ quá trình tiếp thu có chọn lọc tinh hoa văn hóa truyền thống dân tộc, kết hợp với tư tưởng dân chủ phương Tây và chủ nghĩa Mác - Lênin. Tư tưởng Hồ Chí Minh về Nhà nước thể hiện tư duy chính trị độc đáo, tiến bộ và có giá trị lý luận, thực tiễn to lớn trong tiến trình xây dựng một Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa của nhân dân, do nhân dân và vì nhân dân.

Trước hết, một trong những nội dung trung tâm và xuyên suốt của tư tưởng Hồ Chí Minh về Nhà nước là quan điểm Nhà nước của dân, do dân và vì dân. Chủ tịch Hồ Chí Minh xác định rằng, nhân dân là chủ thể tối cao của quyền lực nhà nước; mọi hoạt động của bộ máy nhà nước phải xuất phát từ lợi ích và nguyện vọng chính đáng của nhân dân. Trong “Tuyên ngôn Độc lập” năm 1945, Người đã khẳng định quyền làm chủ bất khả xâm phạm của nhân dân: “Tất cả mọi người đều sinh ra có quyền bình đẳng. Tạo hóa cho họ những quyền không ai có thể xâm phạm được: quyền được sống, quyền tự do và quyền mưu cầu hạnh phúc”⁽¹⁾. Tư tưởng này không chỉ là sự tiếp nối những giá trị dân chủ nhân quyền của thời đại mà còn đặt nền móng lý luận và pháp lý cho việc xây dựng một Nhà nước thực sự dân chủ, phục vụ nhân dân. Chủ tịch

Hồ Chí Minh luôn nhấn mạnh tính phục vụ của Nhà nước, coi Nhà nước là một công cụ để tổ chức, bảo vệ và phát triển đời sống của nhân dân. Người từng phát biểu: "Nước ta là nước dân chủ. Bao nhiêu lợi ích đều vì dân. Bao nhiêu quyền hạn đều của dân... Chính quyền từ xã đến Chính phủ trung ương do dân cử ra"⁽²⁾. Theo tư tưởng Hồ Chí Minh, dân không chỉ là người trao quyền, mà còn là chủ thể kiểm tra, giám sát và phản biện quyền lực. Người nhiều lần cảnh báo về tình trạng một bộ phận cán bộ Nhà nước có biểu hiện xa rời quần chúng, trở thành "quan cách mạng", và kiên quyết yêu cầu Nhà nước phải "thật sự là công bộc của dân, không được làm quan cách mạng"⁽³⁾.

Một điểm then chốt trong tư tưởng Hồ Chí Minh về Nhà nước là vị trí, vai trò của đội ngũ cán bộ, công chức những người trực tiếp thực hiện quyền lực nhà nước. Người khẳng định rõ: "Cán bộ là cái gốc của mọi công việc. Muôn việc thành công hay thất bại đều do cán bộ tốt hay kém"⁽⁴⁾. Theo đó, Chủ tịch Hồ Chí Minh yêu cầu đội ngũ cán bộ phải hội tụ đủ "đức" và "tài", trong đó "đức" là phẩm chất chính trị, đạo đức cách mạng, tinh thần phục vụ nhân dân; còn "tài" là trình độ chuyên môn, năng lực thực tiễn. Người đặc biệt coi trọng chuẩn mực đạo đức cốt lõi: "Cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư"⁽⁵⁾ và xem đây là tiêu chuẩn đạo đức của người cán bộ trong bộ máy Nhà nước. Việc xây dựng một đội ngũ cán bộ "vừa hồng, vừa chuyên" là điều kiện tiên quyết để bộ máy Nhà nước hoạt động hiệu lực, hiệu quả, thực sự phụng sự nhân dân.

Chủ tịch Hồ Chí Minh từng cảnh báo rằng "nếu bộ máy quá lớn, vừa tốn kém vừa kém hiệu quả, chỉ làm khổ dân"⁽⁶⁾. Theo Người, tinh gọn không chỉ đơn thuần là giảm biên chế, mà là tổ chức lại bộ máy một cách hợp lý, khoa học, nhằm tối ưu hóa nguồn lực và nâng cao hiệu quả công vụ. Cùng với đó, Người yêu cầu phải cải tiến lề lối làm việc, cắt giảm các thủ tục rườm rà, loại bỏ tình trạng chồng chéo trong chức năng nhiệm vụ giữa các cơ quan Nhà nước. Đây chính là nền tảng lý luận cho công cuộc cải cách hành chính và tinh giản tổ chức bộ máy hiện nay. Một phương diện nữa thể hiện rõ tầm vóc tư tưởng của Chủ tịch Hồ Chí Minh là quan điểm xây dựng Nhà nước pháp quyền. Người khẳng định: "Pháp luật là công cụ để bảo vệ nhân dân, chống lại những kẻ làm hại dân"⁽⁷⁾. Trong tư tưởng Hồ Chí Minh, pháp luật phải được thượng tôn, mọi tổ chức, cá nhân, kể cả các cơ quan nhà nước và cán bộ công quyền đều bình đẳng trước pháp luật. Pháp luật không chỉ là công cụ điều chỉnh mà còn là tiêu chuẩn đạo đức, là ranh giới giữa đúng và sai trong hành vi công vụ.

Tư tưởng Hồ Chí Minh về Nhà nước là một hệ thống quan điểm mang tính nền tảng, được hình thành từ thực tiễn đấu tranh cách mạng, nhưng đồng thời cũng thấm đẫm giá trị nhân văn, dân chủ và pháp quyền hiện đại. Các luận điểm như: Nhà nước của dân, do dân, vì dân; đề cao vai trò phục vụ của bộ máy công quyền; coi cán bộ là gốc của mọi công việc; tinh thần pháp quyền và dân chủ rộng rãi trong quản lý Nhà nước, tất cả đã trở thành kim chỉ nam tư tưởng cho quá trình xây dựng và vận hành bộ máy Nhà nước Việt Nam trong 80 năm qua. Không chỉ dừng lại ở giá trị lý luận, tư tưởng Hồ Chí Minh còn mang ý nghĩa thực tiễn sâu sắc khi trở thành định hướng căn bản cho các chương trình cải cách hành chính, tái cơ cấu tổ chức bộ máy, tinh giản biên chế, nâng cao hiệu lực quản trị và chất lượng đội ngũ cán bộ.

Trong bối cảnh kỷ nguyên hội nhập sâu rộng và cách mạng công nghiệp lần thứ tư đang đặt ra những yêu cầu mới về mô hình Nhà nước tinh gọn, số hóa và minh bạch, tư tưởng Hồ Chí Minh tiếp tục chứng minh sức sống mạnh mẽ và giá trị dẫn dắt thời đại. Việc vận dụng đúng đắn tư tưởng Hồ Chí Minh không chỉ giúp khắc phục các tồn tại trong hệ thống hành chính hiện nay như chồng chéo, kém hiệu quả, quan liêu, tham nhũng, mà còn là giải pháp căn cơ để xây dựng một nền hành chính hiện đại, hiệu lực và gần dân hơn. Do đó, nghiên cứu, vận dụng và cụ thể hóa tư tưởng Hồ Chí Minh về Nhà nước vào tiến trình cải cách hành chính và tinh gọn bộ máy là một yêu cầu vừa cấp bách vừa có ý nghĩa chiến lược.

3. Tiếp tục cải cách hành chính và tinh gọn bộ máy Nhà nước hiện nay theo Tư tưởng Hồ Chí Minh

Tư tưởng Hồ Chí Minh về Nhà nước, với trọng tâm là quan điểm “Nhà nước của dân, do dân, vì dân”, ngày càng được quán triệt vận dụng trong công cuộc cải cách hành chính và tinh gọn bộ máy Nhà nước hiện nay. Trong bối cảnh đất nước bước vào kỷ nguyên phát triển mới, hội nhập quốc tế sâu rộng, chuyển đổi số toàn diện, và nâng cao năng lực cạnh tranh quốc gia thì việc xây dựng một nền hành chính phục vụ, chuyên nghiệp, minh bạch là yêu cầu cấp thiết. Tư tưởng của Chủ tịch Hồ Chí Minh không chỉ soi sáng đường lối xây dựng Nhà nước hiện đại, mà còn gợi mở cách tiếp cận cải cách hiệu quả, bền vững.

Một trong những nội dung cốt lõi mà tư tưởng Hồ Chí Minh chỉ dẫn cho cải cách hành chính hiện nay là việc xây dựng một bộ máy Nhà nước tinh gọn, hiệu lực và gần dân. Chủ tịch Hồ Chí Minh từng cảnh báo rằng một bộ máy công kênh, quan liêu, chồng chéo sẽ làm suy giảm lòng tin của nhân dân, gây lãng phí nguồn lực và làm trì trệ sự phát triển. Người yêu cầu: “Tổ chức bộ máy phải gọn, làm việc phải nhanh, tránh hình thức, tránh giấy tờ rườm rà... Làm việc gì cũng phải tính đến lợi ích thiết thực của dân”⁽⁸⁾. Quan điểm đó đã được thể chế hóa trong nhiều chương trình cải cách hành chính quốc gia thời gian qua, đặc biệt là trong Nghị quyết số 18-NQ/TW, Hội nghị Trung ương 6 khóa XII về sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả⁽⁹⁾. Việc sáp nhập các tỉnh thành hay tái cấu trúc lại cấp xã, phường trên cả nước đã giảm hơn 3.000 đơn vị hành chính cấp cơ sở. Bên cạnh hiệu quả tài chính, sáp nhập còn tạo điều kiện tinh giản biên chế hành chính, cắt giảm tầng nấc trung gian, cải thiện hiệu quả quản lý. Đây là minh chứng rõ nét cho việc cụ thể hóa tư tưởng Hồ Chí Minh về bộ máy Nhà nước “gọn mà mạnh”, phục vụ lợi ích nhân dân một cách thiết thực và hiệu quả.

Tiếp nối tư tưởng “cán bộ là cái gốc của mọi công việc”, cải cách hành chính hiện nay đặt trọng tâm vào nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ, công chức, nhân tố quyết định sự thành bại của mọi chương trình cải cách. Chủ tịch Hồ Chí Minh nhấn mạnh: “Muốn việc thành công thì trước hết cán bộ phải tốt. Phải chọn người có tài, có đức mà giao việc”⁽¹⁰⁾. Trong thực tiễn, việc xây dựng đội ngũ cán bộ “vừa hồng, vừa chuyên” được triển khai thông qua các chương trình chuẩn hóa vị trí việc làm, nâng cao năng lực lãnh đạo, quản lý, và đào tạo kỹ năng hành chính số.

Một phương diện quan trọng khác là vận dụng tư tưởng đổi mới sáng tạo của Chủ tịch Hồ Chí Minh trong phát triển chính phủ điện tử và chính phủ số. Tư tưởng “cải tiến công tác, đổi mới phương pháp” của Người⁽¹¹⁾ đã trở thành kim chỉ nam cho các nỗ lực số hóa nền hành chính quốc gia. Chính phủ điện tử, cổng dịch vụ công trực tuyến, cơ sở dữ liệu dân cư quốc gia và ứng dụng trí tuệ nhân tạo trong hành chính công đều là những bước đi cụ thể nhằm hiện thực hóa một Nhà nước phục vụ, minh bạch, giảm thiểu tham nhũng, gia tăng hiệu quả. Đây là sự kết tinh giữa tư tưởng “lấy dân làm gốc” và yêu cầu hiện đại hóa bộ máy Nhà nước theo hướng tinh gọn, số hóa, tiết kiệm chi phí và thời gian cho cả người dân và doanh nghiệp. Tư tưởng Hồ Chí Minh được thể hiện qua cơ chế lấy ý kiến nhân dân trong xây dựng chính sách, khảo sát sự hài

lòng của người dân đối với dịch vụ công, và phát triển các kênh tương tác giữa chính quyền với công dân trên nền tảng số.

Tuy nhiên, việc vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh vào thực tiễn cải cách hành chính hiện nay cũng đặt ra nhiều thách thức lớn, đòi hỏi nỗ lực toàn diện và nhất quán từ cả hệ thống chính trị. Thực tiễn cho thấy, ở nhiều nơi, bộ máy hành chính vẫn còn biểu hiện chông chéo, thiếu phân cấp rõ ràng, thủ tục còn rườm rà, cán bộ chưa đáp ứng năng lực chuyên môn, thậm chí còn tồn tại tham nhũng vặt và thái độ cửa quyền⁽¹²⁾. Điều này đi ngược với lời dạy của Chủ tịch Hồ Chí Minh: “Cán bộ phải nêu gương, phải trong sạch. Một cán bộ hư hỏng là làm mất lòng tin của nhân dân”⁽¹³⁾. Trong bối cảnh hội nhập quốc tế, chuyển đổi số toàn diện, yêu cầu về một Nhà nước phục vụ, minh bạch, hiệu quả càng trở nên cấp thiết. Việc vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh trong cải cách hành chính không chỉ là sự tiếp nối về mặt lý luận, mà còn là giải pháp thực tiễn để khắc phục những hạn chế hiện hữu, tạo ra một nền hành chính vì dân, hiện đại và đáp ứng tốt hơn yêu cầu phát triển bền vững của đất nước⁽¹⁴⁾.

Trong quá trình cải cách hành chính và tinh gọn bộ máy Nhà nước, Việt Nam đang đối diện với không ít thách thức. Mặc dù đã đạt được nhiều thành tựu quan trọng trong việc tái cấu trúc các cơ quan Nhà nước, giảm biên chế, và triển khai chính phủ điện tử, nhưng quá trình này vẫn gặp phải nhiều khó khăn và vướng mắc, đòi hỏi sự kiên trì, sáng tạo và quyết tâm từ các cấp lãnh đạo cũng như đội ngũ cán bộ công chức. Những thách thức này không chỉ đến từ sự phức tạp trong tổ chức và quản lý mà còn từ sự thay đổi trong tư duy và phương thức làm việc của bộ máy Nhà nước trong bối cảnh đất nước đang vươn mình trong kỷ nguyên hội nhập và phát triển.

Cùng với đó, sự thiếu rõ ràng về phân định quyền hạn và trách nhiệm giữa các cấp quản lý dẫn đến tình trạng lãng phí tài nguyên và thời gian, làm giảm hiệu quả công tác quản lý Nhà nước⁽¹⁵⁾. Nhiều cơ quan, đơn vị hành chính còn chưa thực hiện hiệu quả việc phân cấp và ủy quyền, dẫn đến tình trạng có quá nhiều thủ tục hành chính, giảm hiệu quả và gây lãng phí nguồn lực⁽¹⁶⁾. Sự không đồng bộ trong cấu trúc tổ chức cũng tạo ra rào cản trong việc phối hợp giữa các cơ quan, làm chậm quá trình ra quyết định và thực thi chính sách. Để giải quyết vấn đề này, Đảng và Nhà nước đã và đang thực hiện các chính sách sáp nhập các đơn vị hành chính cấp xã, huyện, tỉnh. Tuy nhiên, quá trình này cũng gặp phải sự phản đối và sự không đồng thuận từ một bộ phận

không nhỏ cán bộ, công chức, và người dân⁽¹⁷⁾. Việc cắt giảm biên chế cũng tạo ra không ít khó khăn trong công tác tuyển dụng, đào tạo lại cán bộ, và đặc biệt là việc duy trì chất lượng công việc trong bối cảnh biên chế giảm sút.

Bên cạnh đó, một thách thức không kém phần quan trọng là việc nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ công chức. Chủ tịch Hồ Chí Minh đã từng nhấn mạnh rằng cán bộ là "then chốt" trong mọi công việc, và trong quá trình cải cách hành chính hiện nay, chất lượng đội ngũ cán bộ công chức là yếu tố quyết định sự thành công của bộ máy Nhà nước. Dù đã có những nỗ lực trong việc đào tạo, bồi dưỡng cán bộ, công chức, nhưng trình độ chuyên môn và phẩm chất đạo đức của một bộ phận không nhỏ cán bộ vẫn chưa đáp ứng được yêu cầu của công cuộc cải cách hành chính.

Ngoài ra, một trong những thách thức không thể không nhắc đến là tư duy và thói quen làm việc truyền thống của bộ máy Nhà nước. Các cơ quan Nhà nước, đặc biệt là các cơ quan cấp xã vẫn đang duy trì cách thức làm việc cũ, thiếu sự linh hoạt và sáng tạo. Tình trạng này gây khó khăn trong việc đổi mới quy trình làm việc, áp dụng công nghệ mới, và triển khai các cải cách hành chính nhằm tăng cường tính hiệu quả. Các quy trình thủ tục hành chính còn mang tính hình thức, phức tạp và thiếu minh bạch, khiến người dân gặp khó khăn trong việc tiếp cận dịch vụ công⁽¹⁸⁾. Do đó, việc thay đổi nhận thức và cách thức làm việc của đội ngũ cán bộ, công chức là một yêu cầu cấp bách trong quá trình cải cách hành chính.

Công nghệ thông tin và chính phủ điện tử được xem là yếu tố quan trọng trong việc thúc đẩy cải cách hành chính. Tuy nhiên, việc ứng dụng công nghệ số vào quản lý hành chính cũng đang gặp phải nhiều thách thức. Mặc dù Việt Nam đã đạt được nhiều thành tựu trong việc triển khai chính phủ điện tử, nhưng vẫn còn nhiều vấn đề phải giải quyết, như hạ tầng công nghệ còn yếu, thiếu nguồn nhân lực có kỹ năng công nghệ cao, và sự chênh lệch về mức độ áp dụng công nghệ giữa các địa phương⁽¹⁹⁾. Nhiều cơ quan, đơn vị vẫn chưa hoàn toàn chuyển đổi số và tiếp cận được với các phương thức quản lý mới, làm giảm hiệu quả của các cải cách.

Việc duy trì tính ổn định và phát triển bền vững trong bối cảnh hội nhập quốc tế cũng là một vấn đề cần được đề tâm. Việt Nam đang trong quá trình hội nhập sâu rộng vào nền kinh tế thế giới, đồng thời phải đối diện với các yêu cầu về minh bạch hóa, chống

tham nhũng, và cải cách pháp lý. Cải cách hành chính phải đồng bộ với cải cách pháp lý và cải cách thể chế, tạo ra một môi trường hành chính thuận lợi và công bằng cho tất cả các bên. Sự phối hợp giữa các cơ quan nhà nước và các tổ chức xã hội, doanh nghiệp là yếu tố không thể thiếu để đảm bảo rằng các chính sách cải cách không chỉ mang tính hình thức mà thực sự có tác dụng trong việc nâng cao hiệu quả công việc của Nhà nước.

Để đạt được mục tiêu tinh gọn bộ máy Nhà nước, cần có những giải pháp đồng bộ, sáng tạo và linh hoạt trong từng giai đoạn cụ thể của cải cách hành chính. Những giải pháp này không chỉ liên quan đến việc cải tổ cơ cấu tổ chức mà còn bao gồm các phương thức quản lý mới, ứng dụng công nghệ, và phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao.

Thứ nhất, tinh giản cơ cấu tổ chức, sáp nhập các cơ quan hành chính. Việc sáp nhập các cơ quan cấp xã, tỉnh không chỉ giúp giảm thiểu chi phí mà còn giúp tối ưu hóa quy trình làm việc, giảm sự phân tán công việc giữa các cơ quan. Đây là một phần trong chiến lược cải cách, giúp xây dựng một bộ máy nhà nước không chỉ tinh gọn mà còn đạt hiệu quả cao hơn trong việc phục vụ nhân dân. Việc này cần phải được thực hiện một cách đồng bộ và có sự tham gia của các cấp chính quyền để đảm bảo không làm gián đoạn công việc của các cơ quan Nhà nước trong quá trình cải cách.

Thứ hai, nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ, công chức. Chủ tịch Hồ Chí Minh đã từng nhấn mạnh rằng cán bộ là yếu tố quyết định trong mọi công việc, và trong quá trình cải cách hành chính, đội ngũ cán bộ công chức phải có phẩm chất đạo đức tốt, năng lực chuyên môn vững vàng và có khả năng tiếp thu các phương thức làm việc hiện đại. Các cơ quan Nhà nước cần phải xây dựng các tiêu chuẩn rõ ràng cho từng vị trí công tác, đồng thời phát triển các chương trình đào tạo nâng cao kỹ năng lãnh đạo, quản lý, và sử dụng công nghệ thông tin cho cán bộ công chức. Mỗi cán bộ công chức phải hiểu rõ trách nhiệm của mình đối với dân, làm việc có hiệu quả và phục vụ nhân dân một cách tốt nhất.

Thứ ba, ứng dụng công nghệ thông tin và phát triển chính phủ điện tử. Trong kỷ nguyên số, việc ứng dụng công nghệ vào cải cách hành chính là yếu tố không thể thiếu. Chính phủ điện tử sẽ giúp giảm bớt thủ tục hành chính, tăng cường tính minh

bạch và công khai, đồng thời giảm thiểu sự tham nhũng, quan liêu trong bộ máy Nhà nước. Việc số hóa các dịch vụ công, xây dựng nền tảng trực tuyến để người dân và doanh nghiệp có thể tiếp cận các dịch vụ công một cách nhanh chóng và thuận tiện sẽ góp phần cải thiện hiệu quả quản lý hành chính.

Thứ tư, thực hiện cải cách thủ tục hành chính. Một trong những nguyên nhân chính khiến bộ máy hành chính trở nên chồng chéo và kém hiệu quả là thủ tục hành chính phức tạp, thiếu minh bạch và khó tiếp cận. Việc đơn giản hóa thủ tục hành chính, loại bỏ các quy trình không cần thiết, giảm thiểu giấy tờ và rút ngắn thời gian xử lý công việc là rất quan trọng. Những thay đổi này không chỉ giúp giảm gánh nặng công việc cho cán bộ công chức mà còn tạo điều kiện thuận lợi cho người dân và doanh nghiệp trong việc tiếp cận các dịch vụ công. Song, cải cách thủ tục hành chính cần được kết hợp với đánh giá hiệu quả công việc của các cán bộ công chức để đảm bảo rằng những thay đổi không chỉ mang tính hình thức mà còn thực sự đem lại sự cải thiện trong công việc.

Thứ năm, tăng cường sự giám sát, kiểm tra và minh bạch hóa hoạt động của bộ máy Nhà nước. Một trong những yếu tố quan trọng trong việc tinh gọn bộ máy là việc giảm thiểu tham nhũng và quan liêu, điều này có thể đạt được nhờ vào công tác giám sát và kiểm tra chặt chẽ. Các cơ quan kiểm tra Nhà nước cần phải hoạt động độc lập, có quyền truy cập vào các thông tin quan trọng và khả năng xử lý kịp thời những sai phạm. Đặc biệt, minh bạch hóa thông tin về ngân sách, dự án công, và các hoạt động của bộ máy Nhà nước sẽ tạo ra sự tin tưởng từ phía nhân dân và giảm bớt sự thao túng, lạm dụng quyền lực trong quản lý công.

Thứ sáu, tạo ra cơ chế phản hồi và tham gia của người dân trong quản lý Nhà nước. Trong kỷ nguyên vươn mình của dân tộc, Nhà nước cần phải xây dựng một môi trường dân chủ, minh bạch, nơi người dân có thể trực tiếp tham gia vào các quá trình ra quyết định và giám sát các hoạt động của bộ máy Nhà nước. Các cơ chế phản hồi, như các cuộc khảo sát về sự hài lòng của người dân đối với các dịch vụ công, các kênh trực tuyến để người dân có thể gửi ý kiến, khiếu nại hoặc góp ý, sẽ giúp Nhà nước hiểu rõ hơn về những vấn đề thực tế mà người dân đang gặp phải và cải thiện chất lượng công việc.

4. Kết luận

Tư tưởng Hồ Chí Minh về Nhà nước với cốt lõi là quan điểm “của dân, do dân, vì dân” đã, đang và sẽ tiếp tục là kim chỉ nam cho quá trình cải cách hành chính và tinh gọn bộ máy Nhà nước ở Việt Nam trong thời kỳ hiện đại. Tuy nhiên, để tư tưởng được hiện thực hóa trọn vẹn, cần có sự thống nhất trong chỉ đạo, quyết tâm chính trị cao, sự phối hợp chặt chẽ giữa các cấp và nhất là sự đổi mới tư duy hành chính trong đội ngũ cán bộ, công chức. Việc cải cách không chỉ dừng lại ở tái cấu trúc bộ máy mà còn là đổi mới về tư duy, cách làm, thái độ phục vụ và ứng dụng công nghệ trong quản lý. Tư tưởng Hồ Chí Minh không chỉ là ánh sáng soi đường để Nhà nước ta tiếp tục hoàn thiện bộ máy hành chính, phục vụ tốt hơn cho nhân dân, mà còn là nền tảng tư tưởng vững chắc để Việt Nam khẳng định vai trò, vị thế và nội lực trên con đường phát triển đất nước trong kỷ nguyên vươn mình mạnh mẽ của dân tộc./.

Tài liệu tham khảo

- (1) Hồ Chí Minh (2011), Toàn tập, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, t. 1, tr. 298.
- (2), (4), (8), (10), (14) Hồ Chí Minh (2011), Toàn tập, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, t. 5, tr. 269, 698.
- (3), (5), (9) Hồ Chí Minh (2011), Toàn tập, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, t. 6, tr. 134, 208, 221, 372.
- (6), (11), (13) Hồ Chí Minh (2011), Toàn tập, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, t. 7, tr. 221, 308.
- (7) Hồ Chí Minh (2011), Toàn tập, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, t. 8, tr. 145.
- (12), (15), (16) Phạm Thị Thanh Trà (2025), Đổi mới tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị “tinh - gọn - mạnh - hiệu năng - hiệu lực - hiệu quả” theo tinh thần định hướng của Đồng chí GS, TS, Tổng Bí thư Tô Lâm, <https://tapchicongsan.org.vn/web/guest/chinh-tri-xay-dung-dang/-/2018/1053602/doi-moi-to-chuc-bo-may-cua-he-thong-chinh-tri-%E2%80%9Ctinh---gon---manh---hieu-nang---hieu-luc---hieu-qua%E2%80%9D-theo-tinh-than-dinh-huong-cua-dong-chi-gs%2C-ts%2C-tong-bi-thu-to-lam.aspx#>, truy cập ngày 19 tháng 10 năm 2025.
- (17), (18), (19) Trần Thị Ngân Hà (2025), Cách mạng tinh gọn tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị ở nước ta hiện nay, <https://lyluanchinhtri.vn/cach-mang-tinh-gon-to-chuc-bo-may-cua-he-thong-chinh-tri-o-nuoc-ta-hien-nay-6987.html>, truy cập ngày 19 tháng 10 năm 2025.